

Beleidsplan

Op het kerkhof vind je de geschiedenis van het dorp.

Beleidsplan

Op het kerkhof vind je de geschiedenis van het dorp.

Patrick Bogers
Henk van Gestel
Jac van Gils (Voorzitter)
Carlin Gommers
Ben Hulshof
Toine Jansen
Erwin Leppens
Gerard Oomen
Liesbeth van Poeijer
Cris Schaap (Penningmeester)
Hans van der Zanden (Secretaris)

7 maart 2022

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Samenvatting	5
Probleemstelling	6
Doelstelling	6
SWOT-analyse	8
Keuze strategie	8
Uitvoering	10
Communicatieplan	11
Financiële onderbouwing	12

Inleiding

Het kerkhof is, sinds de laatste gemeentelijke herindeling in 1997, eigendom van de Gemeente Breda. In 2015 heeft deze gemeente het kerkhof met terugwerkende kracht vanaf 2011 gesloten. Gelijktijdig is in de gemeentelijke documenten aangegeven dat de laatste grafrechten zouden verlopen in 2031, 20 jaar na sluiting.

Een artikel in BN de Stem op 20 januari 2021 beschrijft besluiten van de gemeente uit 2020 betreffende het gemeentelijke vastgoedbeleid. Er is sprake van een indeling in drie categorieën. Op de witte lijst staat het vastgoed dat tot de kernportefeuille van de gemeente behoort. De grijze en zwarte lijsten bevatten vastgoed dat niet tot deze kernportefeuille behoort, waarbij op de grijze lijst vastgoed staat dat om bepaalde redenen niet direct kan of zal worden afgestoten. De kapel met baarhuisje op het kerkhof in Bavel blijkt op de grijze lijst te staan, en zou in de toekomst mogelijk afgestoten kunnen worden. Deze berichtgeving heeft inwoners van Bavel gealarmeerd.

Gelijktijdig blijkt de staat van een aantal individuele grafmonumenten, het monumentale hekwerk met schansmuur alsmede overig afscheidingshekwerk niet adequaat onderhouden te zijn. Verval is ingetreden.

Gevaar voor deze beeldbepalende plek van Bavel komt dus van twee kanten:

- Blijft de locatie in de toekomst in haar huidige bestemming bestaan?
- Verder verval van het Kerkhof, haar grafmonumenten, historische bomen, kapel, hekwerk en stenen omrastering leidt tot vernietiging van historie.

Dit tezamen heeft tot de oprichting van Stichting Kerkhof Bavel geleid.

Gegevens Stichting Kerkhof Bavel:

Oprichting : 06-10-2021
Kamer van Koophandel : 84123524
RSIN : 863104617
Bankrekeningnummer : NL61 RABO 0374 6491 38
Bezoekadres : Kerkstraat 1, 4854 CC te Bavel
Postadres : Klaverveld 4, 4854 KW te Bavel
Website : www.kerkhofbavel.nl
Email : info@kerkhofbavel.nl

Rijksmonumentennr. : 519045 (kapel/baarhuisje, hekwerk met schansmuur aan zuid- en oostzijde)

Beschermde bomen : [Bomenkaart; vergunningplichtige houtopstanden \(arcgis.com\)](#)

Dit beleidsplan geeft een richting voor de eerste drie jaar na oprichting van de stichting.

Samenvatting

Stichting Kerkhof Bavel is opgericht met als doel het behoud van het oude kerkhof in Bavel, in de breedste zin van het woord en zowel fysiek als digitaal. De stichting wil dit bereiken door een groeistrategie, die tot uitdrukking komt in een meer open en parkachtig karakter van het kerkhof. Daarnaast door middel van een verdedigingsstrategie, gericht op het stoppen van het verval van (graf)monumenten en actief sturen op restauratie. Communicatie wordt zo veel mogelijk toegespitst op het type stakeholder, zowel qua inhoud als qua vorm.

Financiering van de kosten van Stichting Kerkhof Bavel zal moeten komen vanuit subsidies, fondsen, sponsoring en een stukje zelfwerkzaamheid.

Probleemstelling

Zoals bij de overgang van het kerkhof van de Parochie Bavel naar de Gemeente Nieuw Ginneken was overeengekomen, heeft in 2011 heeft op het kerkhof de laatste bijzetting plaatsgevonden. Naar aanleiding hiervan heeft de Gemeente Breda in 2015 besloten om het kerkhof met terugwerkende kracht in 2011 gesloten te verklaren. Daarnaast heeft de gemeente aangekondigd twintig jaar later, in 2031, de laatste grafrechten verlopen. Hierdoor zou de Gemeente Breda in 2031 formeel kunnen overgaan tot ruimen van de graven.

Omdat de kapel op het kerkhof niet op de 'witte lijst' van het vastgoed van de Gemeente Breda staat, bestaat de mogelijkheid dat kapel en kerkhof op termijn verkocht kunnen worden.

Deze combinatie van de mogelijkheid van het ruimen van graven en het afstoten van het vastgoed betekent een grote bedreiging voor het voortbestaan van het kerkhof. De huidige staat ervan helpt hier niet aan mee: het kerkhof raakt in verval. De onderhoudstaak (paden, algemeen onderhoud aan kapel / baarhuisje) wordt door de Gemeente Breda weliswaar uitgevoerd, maar het is met name de staat van de grafmonumenten, het monumentale hekwerk met schansmuur en het afscheidingshekwerk dat in de laatste decennia flink is verslechterd.

De kapel (baarhuisje) op het kerkhof heeft, samen met het hekwerk op gemetselde schansmuur aan de oost- en zuidkant, de status van rijksmonument.

Doelstelling

De stichting heeft ten doel: het fysiek en historisch behoud van het oude kerkhof van Bavel gelegen aan de Kerkstraat 1 te Bavel, en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord. De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door middel van beschrijving van de geschiedenis van het kerkhof, het toegankelijk maken voor geïnteresseerden en het herstel en de conservatie van de graven, de bebouwingen en de begroeiing.

Subdoelstellingen:

- Langdurig veiligstellen van de grafrust van alle overledenen (ook na 2031)
- Het verval van het kerkhof een halt toe roepen
- Toekomstbestendig maken van het oude kerkhof, bijvoorbeeld in de functie van een gedenkpark
- Het zoeken van contact met nabestaanden van de overledenen
- Het op deze en andere manieren betrekken van de Bavelse bevolking en andere geïnteresseerden bij het oude kerkhof, door middel van onder andere openstelling
- Het delen van de historie van het kerkhof met geïnteresseerden
- Het zijn van een aanspreekpunt voor beheerder / eigenaar

Mission statement

Stichting Kerkhof Bavel wil de aanjager zijn voor behoud op lange termijn van het oude kerkhof in Bavel.

SWOT-analyse

Het doel van de SWOT-analyse is inzicht te krijgen in de sterktes en zwaktes enerzijds, en de kansen en bedreigingen anderzijds. De bestuursleden en vrijwilligers hebben een behoorlijke reeks aan punten aangeleverd. In een groepsdiscussie zijn de onderstaande punten benoemd als meest belangrijke.

Sterktes

- Veel sluimerende belangstelling en steun van de Bavelse bevolking voor het kerkhof
- Kapel / baarhuisje en de schansmuur inclusief hekwerk aan oost- en zuidzijde zijn Rijksmonument (<https://monumentenregister.cultureelerfgoed.nl/monumenten/519045>)
- Het kerkhof bevat veel oude bomen, waarvan een aantal dateert uit 1888 bij de inrichting van het kerkhof. Enkele van deze bomen staan ook op de bomenlijst van de Gemeente Breda
- Sterke intrinsieke motivatie bij bestuur en vrijwilligers
- Locatie en kerkhof hebben een grote historische waarde

Zwaktes

- Staat van de grafmonumenten is slecht
- Het ontbreekt bestuur en vrijwilligers aan voldoende expertise aangaande grafmonumenten
- De Gemeente Breda is eigenaar, niet duidelijk is wie de regie heeft
- Er is nog geen toekomstvisie voor het kerkhof
- In de laatste jaren een lage actieve betrokkenheid van de eigenaar (gemeente Breda) bij het kerkhof als geheel

Kansen

- Enthousiaste ideeën om het kerkhof meer toegankelijk te maken en meer open te stellen
- De eerste contacten met de gemeente Breda bieden perspectief
- Toegankelijker en functioneler maken van het kerkhof
- Informatie en overzicht van graven publiceren bij de ingang van het kerkhof; historie op één punt
- Genoeg draagvlak om financiën te verwerven als stichting, als ANBI, maar ook via subsidies en sponsoring

Bedreigingen

- Een andere bestemming van de grond vanaf 2031 is niet uitgesloten bij ongewijzigd beleid
- Verder verval van het kerkhof door de elementen, met name voor die grafmonumenten die niet meer worden verzorgd
- In verband met vierjaarlijkse verkiezingen is het lastig om op lange termijn op bestuurlijk niveau relatie met de gemeente op te bouwen
- Er is bij de eigenaar geen duidelijk (openbaar) beleid voor het kerkhof
- Van lang niet alle graven is bekend wie de rechthebbenden zijn of waren

Keuze strategie

Voor het maken van strategische keuze is gebruik gemaakt van een confrontatiematrix (zie volgende pagina). Hierbij zijn de sterktes en zwaktes tegen elkaar afgezet. Daarna is gekeken wat de invloed van de sterktes c.q. zwaktes is bij het benutten van de kansen en bij het afweren van de bedreigingen. Hierbij zijn numerieke waarden ingevuld, die groen kleuren bij een sterk positief effect, en rood bij een sterk negatief effect. Deze kleuren zorgen ervoor dat er een duidelijk beeld ontstaat over de strategische opties.

		EXTERNAL													
		OPPORTUNITIES					THREATS								
		Enthusiaste ideeën om er een dorpsgraak van te maken	Contacten met de gemeente Breda als eigenaar bieden perspectief	Toegankelijker en functioneel maken van het kerkhof	Informatie en overzicht van de historie en een overzicht van begraven personen op een punt	Goede raadzaam en informatie van de kerkhof van de kerkhof zijn. Zowel via Avigil (fiscus) als subsidie mogelijkheden, als plaatselijke verenigingen									
							Andere bestemming voor het erfrend gebied mogelijk na 2021	Vroeg verval van het kerkhof door de elementen en dan met gebouwen voor de deel van de graver waar een ondergrondse in verband met verplaatsen van de elementen en dan met bouwen	De eigenaar van het kerkhof heeft een relatie met de gemeente op te maken	Meningzucht binnen de sector op de begraafplaatsen van de graven	Total	Sum total			
INTERNAL	STRENGTHS	Betrokkenheid dorp Bavel	1	0	1	0	2	4	2	1	0	0	1	4	8
	Monumenten zijn rijksmonument	2	2	1	1	2	8	2	2	2	1	0	7	15	
	Bomen zijn ook monumenten	2	2	1	1	2	8	2	2	2	1	0	7	15	
	Intrinsieke motivatie van bestuur en vrijwilligers	2	2	2	2	2	10	2	2	1	1	0	6	16	
	Historische waarde locatie en kerkhof	2	1	2	2	2	9	2	1	2	1	0	6	15	
Totaal		9	7	7	6	10	10	8	7	4	1				
INTERNAL	WEAKNESSES	staat van de graven	-1	1	0	0	2	2	-2	-2	0	1	0	-3	-1
	gebrek aan expertise mbt grafmonumenten	0	0	0	0	-1	-1	-1	-2	0	0	0	-3	-4	
	Geen duidelijke eigenaar, niet duidelijk wie regie heeft	-2	-1	-1	-2	-2	-8	-2	-2	0	0	0	-4	-12	
	Geen zicht op of er andere plannen zijn met het kerkhof	-1	1	-1	-1	1	-1	-2	-2	-2	0	-2	-8	-9	
	Lage actieve betrokkenheid van de eigenaar bij het kerkhof als geheel	-1	1	-1	-1	0	-2	-1	-1	-1	-1	0	-4	-6	
Totaal		-5	2	-3	-4	0	-8	-9	-3	0	-2				
Sum total		4	9	4	2	10	2	-1	4	4	-1				

De matrix toont aan dat de grootste aandacht uit moet gaan naar de sterktes. Bij het benutten van de kansen hoort een groeistrategie, bij het afweren van de bedreigingen een verdedigingsstrategie. Voor de lange termijn zal op beiden worden ingezet.

Groei op het gebied van de ontwikkeling van een parkfunctie, het toegankelijker en meer functioneel maken van het kerkhof, het bieden van informatie over de historie en een overzicht van begraven personen is een van de twee speerpunten.

Daarnaast kunnen de sterktes ook gebruikt worden ter verdediging van de bedreigingen. Het meest in het oog springend en beïnvloedbaar zijn hier het stoppen van verder verval van de grafmonumenten en het sturen op restauratie, waardoor een mogelijke bestemmingsverandering automatisch een minder voor de hand liggend scenario wordt.

De volgende punten voortvloeiend uit voorgaande kunnen worden gecombineerd:

- Het creëren van een meer parkachtige omgeving, vergroten van de toegankelijkheid en het publiceren van informatie en historie bij de ingang.
- Het actief managen van contacten met de gemeente, met als doel het maken van een gezamenlijk plan op het gebied van rijksmonument, bomen / groen en cultuurhistorie (dus ook waardevolle grafmonumenten). Dit is ook nodig om alle lijnen open te houden onafhankelijk van wisselingen in gemeentebestuur.
- Een actief en positief communicatiebeleid voor vergroting betrokkenheid dorp Bavel, zoeken van nabestaanden in verband met de restauratie van grafmonumenten en het aantrekken van potentiële sponsors

Uitvoering

Onderstaand zijn actiepunten opgesomd. De bron is een aangelegde actielijst. Dit is een levend document dat regelmatig zal worden aangepast.

- Authentiek slot hoofdpoort aan Kerkstraat
- Stralen en verven hekken
- Opnieuw voegen van stenen muur waarop hekwerk rust
- Schildering in kapel/dodenhuisje
- Publicatiebord
- Fietsenstalling zijde Kerkstraat
- Watertappunt voor fietsers
- Watertappunt voor besproeien planten, bloemen kerkhof bv. ter hoogte waar nu groencontainers staan. Daarna weghalen waterpunt aan muur bij Bastiaansen Mode.
- Banken, zitplekken tussen bomen
- Hekwerk herstellen en uniform maken (aan zuidzijde)
- Toegangspoort achterzijde authentiek en afsluitbaar maken
- Ingang hoofdpoort vrijhouden/maken van auto's d.m.v. fysiek: aan beide zijden van de hoofdtoegangspoort een historische lantaarnpaal te plaatsen
- Opheffen parkeerplaatsen hele strook voor kerkhof (Kerkstraat). Betere zichtbaarheid. Bijvangst: betere doorstroming op de straat
- Electra op kerkhof
- Uitlichten Baarhuisje zoals ook bij andere Bredase monumenten gebeurt.
- Bomen en groen in overeenstemming met historische/oorspronkelijke aanleg in 1888
- Onderzoek doen naar ondergrondse contouren van oorspronkelijke bebouwing
- In beeld brengen van alle (oorspronkelijke) graven en deze beschrijven

Communicatieplan

Welke waarden willen we communiceren naar de stakeholders en hoe pakken we dit aan?

- Aanjager: proactief
- Eerlijk
- Open
- Positief

Analyse

Op dit moment wordt gebruik gemaakt van diverse communicatiemiddelen. Hier onder zijn deze opgenomen in een tabel, waarbij per medium de sterktes en zwaktes zijn opgenomen.

	Sterktes	Zwaktes
Email	zeer persoonlijk te maken	interpretatie geschreven tekst bij massale mailing beperkingen door AVG? voornamelijk reactief
Website	verkleint geografische afstand zeer informatief	nauwelijks interactief
Facebook	verkleint geografische afstand volgers zijn meer dan gemiddeld betrokken interactief	je mist specifieke doelgroepen (bv. ouderen)
Lokale / gedrukte media	groot bereik	bereik van dit medium neemt af niet altijd invloed of en hoe geplaatst wordt
Persoonlijke contacten	zeer persoonlijk boodschap af te stemmen op specifieke doelgroep zeer interactief	zeer tijdrovend

Als communicatiedoelgroepen zijn op dit ogenblik onderstaande partijen bekend. In onderstaand overzicht is aangegeven op welke wijze welke doelgroep het beste kan worden bereikt.

	Social media	Website	Email	Nieuwsbrief	Persoonlijke contacten	Lokale / regionale gedrukte media
Gemeente Breda - bestuurlijk		X	X		X	
Gemeente Breda - ambtelijk		X	X		X	
Inwoners Bavel - ouderen				X	X	X
Inwoners Bavel - overig	X	X	X	X	X	X
Nabestaanden van overledenen	X	X	X	X	X	X
Regionaal	X	X		X		X
Provinciaal / landelijk	X	X		X		
Sponsors	X	X	X	X	X	X

Financiële onderbouwing

Potentiële inkomsten Stichting Kerkhof Bavel

- Fondsen
- Subsidies
- Sponsoring en donateurs
- Activiteiten
- Eigen inspanningen

Fondsen

Fondsenwerving is het geheel van activiteiten dat een niet-gouvernementele organisatie (of andere organisatie zonder winstoogmerk) onderneemt om het benodigde geld te verkrijgen voor haar activiteiten. Minder zichtbare fondsenwerving is het aanvragen van subsidies bij overheden, instellingen of loterijen. Er zijn inmiddels >20 verschillende fondsen gevonden die in meer of mindere mate een link hebben met de doelstelling van Stichting Kerkhof Bavel.

Subsidie

Een subsidie is de aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten. Deze definitie is opgenomen in artikel 4:21 AWB.

Subsidies worden verstrekt door overheden:

- Rijk
- Provincie
- Gemeente
- Gezien het bijzondere karakter van deze missie: parochie / bisdom
- Loterijen

Sponsoring en donateurs

Sponsoring is een activiteit waarbij een organisatie optreedt als geldschieter voor een stichting, evenement of ander initiatief in ruil voor promotie. Vooral in de sport, media en culturele evenementen en instellingen komt sponsoring veel voor. Het doel van de sponsor is vaak tweeledig: zowel het steunen van een maatschappelijk initiatief als het genereren van publiciteit.

De tegenprestatie voor de financiële bijdrage van de sponsor bestaat meestal uit uitingen van zijn logo, soms voorzien van de vermelding van een slogan of website. Deze logo's kunnen bijvoorbeeld worden afgebeeld op:

- Banners: tijdens evenementen of meetings;
- Nieuwsbrieven;
- Website: De meeste instellingen die sponsorgeld ontvangen vermelden de sponsoren op hun website.

Vaak kiezen sponsoren er bewust voor een sponsoractiviteit zelf actief uit te dragen. Hierdoor wordt nog meer aandacht gecreëerd voor hun steun aan een (veelal) maatschappelijk initiatief, wat een positieve uitwerking kan hebben op het imago.

Een donatie is een bijdrage aan een organisatie, waarmee deze haar doel tracht te bereiken. Een donatie is een ander woord voor een schenking of gift. Je kunt doneren in geld, maar ook in spullen of door gratis werk te leveren.

Voor verdere uitwerking wordt verwezen naar het sponsorplan.

Activiteiten:

Door middel van eigen initiatieven rondom het kerkhof daar inkomsten uit verwerven zoals bijvoorbeeld het verzorgen van rondleidingen. Ander aspect kan zijn rondom kerkelijke feest- en gedenkdagen zoals Allerzielen en rondom bij het kerkhof passende gebeurtenissen in het dorp.

Eigen inspanningen

Meenemen in de planning bij diverse uit te voeren activiteiten

In de eerste maanden na oprichting is het erg lastig om een begroting te maken voor de eerste drie jaar. De inschatting voor deze periode is hier onder opgenomen.

Budget			
	01/10/2021 - 31/12/2022	2023	2024
Subsidie	2000	3000	4000
Fondsen	1000	2000	3000
Sponsors	4944	5000	5000
Activiteiten	2250	2500	2500
Diversen	0	0	0
Totaal opbrengsten	10194	12500	14500
Werving sponsors	1000	1000	1000
Activiteiten	500	1000	1000
Restauratie	5500	7500	9000
Afschrijvingen	3	2	2
Bestuurs- verzekeringskosten	501	250	250
Administratiekosten	100	100	100
Promotie	500	500	500
Diversen	750	1000	1500
Totaal kosten	8854	11352	13352
	1340	1148	1148
Financiële baten en lasten	-139	-150	-150
Resultaat	1200	998	998

Er ligt een flinke taakstelling voor het vergaren van inkomsten, waarbij sponsoring een prominente plaats inneemt. Hiertoe is separaat een sponsorplan gemaakt.